

МЕТОДИКА
при определяне размера на обезщетения за
неимуществени и имуществени вреди вследствие
на телесно увреждане или смърт

ГРУПАМА ЗАСТРАХОВАНЕ ЕАД

При определяне размера на обезщетенията за неимуществени вреди, вследствие на телесно увреждане или смърт се прилага „Таблицата за определяне на трайно намалена работоспособност“ (т.2 от настоящия документ), в съответствие с изискванията описани в т.1 по-долу.

1. Указания за прилагане на Таблица за трайно намалена работоспособност

Правилата за прилагане на Таблицата за определяне на трайно намалената работоспособност (ТНР) при травматични увреди на пострадали при злополука лица, в обсега на застрахователната отговорност на „Групама Застраховане“ ЕАД и критериите за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди вследствие на смърт, са както следва:

- Определянето на процента трайно намалена работоспособност (ТНР) се извършва на заседанието на Застрахователна експертна комисия при „Групама Застраховане“ ЕАД (наричана накратко в настоящия документ „ЗЕК“), като се вземат предвид тежестта на увредата, времето за консолидация (пълна или с остатъчни ограничения на функцията), дните ползван отпуск за временна загуба на трудоспособност, обстоятелствата на събитието. При наличие на съпричиняване според степента му се определя % за редукия на определената сума по всички критерии, професията на пострадалото лице, възрастта на застрахования – дете, работоспособен, пенсионна възраст, както и предшествания здравен статус (наличие на заболявания, които благоприятстват намалената способност за регенерация на пострадалите органи).
- При преценката за времето, когато следва да се извърши освидетелстването след датата на злополуката, при завършена или очаквана стабилизация,

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклассифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

сроковете трябва да бъдат съобразени с вида на увредените тъкани, както следва:

- за увреда на меките тъкани (кожа, подкожна тъкан, мускули, сухожилия, фасции) срокът е от един до три месеца от злополуката или непосредствено след изтичане на временната нетрудоспособност, когато се предполага, че оздравителният период е завършил, а функционезата е константна.
- за неусложнени фрактури на малки кости; за увреди на дълги кости – когато увредата не е в близост до принадлежащи стави; за фрактури на израстъците на прешлените, без засягане на телата им; за лекостепенни мозъчни сътресения без лезии на мозъчната субстанция – периодът на освидетелстване е от 3 до 6 месеца.
- за усложнени фрактури на дълги кости в близост до ставите; за фрактури на телата на гръбначните прешлени; за фрактури на тазовите кости; за фрактури на лицеви и черепни кости; за травматични увреди на дихателни органи; за травматични увреди на очни структури – периодът на освидетелстване е от 4 до 7 месеца.
- за увреждания на централната нервна система с доказани контузионни огнища; за увреди на периферните нерви с частична или пълна лезия; за увреди на слуховите органи с приемно снижение на слуха; за увреди на кръвоносната, храносмилателната и пикочополовата система – периодът на освидетелстване е от 6 до 10 месеца.
- за ампутация на крайници или на части от тях, за загуба на очи – процентът може да се определи веднага след приключване на лечението, което важи за чистите ампутации, а не за комбинираните травми.

Когато застрахованият е получил увреждания със значителна тежест, налагащи продължаване на лечението и след едногодишния период след злополуката, може да се определи процент трайно намалената работоспособност (ТНР) до 75% от предполагаемия, а окончателният процент да се определи след завършване на лечението.

При повторни злополуки или при застраховане на лица с вродени малформации или придобити преди началото на застрахователния договор ограничения на функцията на различни органи и системи - процентът трайно намалената работоспособност (ТНР) се определя не на база 100%, а от редуцирания процент - съобразно процентът на предшестващата увреда.

Ако освидетелстването на пострадалото лице стане след една година от датата на злополуката, процентът трайно намалена работоспособност се определя като се преценява какво е било състоянието на увредите към една година от датата на събитието.

Процентът трайно намалена работоспособност от ЗЕК може да бъде обжалван от лицето пред ТЕЛК, НЕЛК или съда, в последователността в която са изредени, като определените от тях проценти са задължителни и обезсилват Решенията на ЗЕК.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

Ако освидетелстването, респективно преосвидетелстването е извършено от ТЕЛК/НЕЛК и сборния процент трайно намалената работоспособност (ТНР) е формиран както от травматични увреди, така и за заболявания от общ характер, които не са в причинна връзка със застрахователното събитие, се взема предвид само чистия процент трайно намалената работоспособност (ТНР) за травматичните увреди.

При няколко травматични увреди на различни части на тялото се определя процент трайно намалената работоспособност (ТНР) за най-голямата увреда, а с пропорционално изчисление по методиката на ТЕЛК/НЕЛК процентите за останалите увреди се умножават по 20% и резултата се прибавя към основния процент трайно намалената работоспособност (ТНР). Същата редукция се провежда за застрахователните суми.

Таблицата за определяне на процент трайно намалена трудоспособност е съобразена с действащият Правилник за устройството и организацията на работата на органите на медицинската експертиза на работоспособността (утвърден от Министерския съвет на Република България), по който работят ТЕЛК и НЕЛК. Вzeti са предвид и основните критерии на световната застрахователната практика: на страните – членки на Европейския съюз, както и на водещите застрахователни страни – САЩ, Япония, Израел. По този начин се постига уеднаквяване на критериите, по които се определят процентите трайно намалената работоспособност (ТНР).

- При определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди вследствие настъпила смърт, се използват и допълнителни критерии, а именно:
 - възраст на починалото лице;
 - семейно положение – броя на наследниците и тяхната възраст, наличие на деца, здравословното им състояние, както и семейни връзки с други близки роднини;
 - социален статус и доходите на починалия приживе;
 - средната продължителност на живот, съобразно пола на починалия, на база статистическите данни, генерирани от Националния статистически институт;
 - съдебната практика по аналогични случаи за съответния период;
 - практиката на „Групама Застраховане“ ЕАД по аналогични случаи за съответния период;
 - други фактори с оглед спецификата на конкретния случай.

Допълнително се обезщетяват и имуществените вреди вследствие на причинената от пътно-транспортно произшествие (ПТП) смърт, като например разходи за погребение, за обичайни траурни ритуали и други подобни.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклаифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

2. ТАБЛИЦА за определяне на трайно намалената работоспособност (ТНР) - в проценти и суми, кореспондиращи с тежестта на увредата

Ч Е Р Е П

§ 1. Фрактура на черепа или вгъване на черепни кости, без нарушение на подлежащите мозъчни структури – от 3% до 10%. Сума – от 766,94 евро до 2 556,46 Евро.

§ 2. Костен дефект на черепа с минус тъкан:

- До 5 кв. см. – от 11% до 15%. Сума – от 2 812,11 евро до 3 834,69 евро.
- Над 5 кв. см до 12 кв. см. – от 16% до 20%. Сума – от 4 090,34 евро до 5 112,92 евро.
- над 12 кв. см. – от 21% до 40%. Сума – от 5 368,56 евро до 10 225,84 евро.

§ 3. Фрактури на различни кости на лицевия череп, според значимостта и остатъчната симптоматика:

- Без остатъчни нарушения – от 3% до 8%. Сума – от 766,94 евро до 2 045,17 евро.
- С функционални нарушения – в зависимост от тежестта им и степента на козметичния дефект – от 9% до 30%. Сума – от 2 300,81 евро до 7 669,38 евро.

ЦЕНТРАЛНА И ПЕРИФЕРНА СИСТЕМИ

§ 4. Трайни изменения при увреждания на главния мозък и на гръбначния мозък от травматично естество:

- Хемиплегия с или без афазия – 80% - 90%. Сума – от 20 451,68 евро до 23 008,13 евро.
- Горна параплегия, долна параплегия, триплегия, квадриплегия – 100%. Сума от 25 564,59 евро.
- Горна моноплегия – 70%. Сума от 17 895,22 евро.
- Долна моноплегия – 70%. Сума от 17 895,22 евро.
- Хемипареза – 20% до 60% според степента. Сума – от 5 112,92 евро до 15 338,76 евро.
- Горна паразареза – 30% - 80%. Сума – от 7 669,38 евро до 20 451,68 евро.
- Долна паразареза – 30% - 80%. Сума – от 7 669,38 евро до 20 451,68 евро.
- Горна монопареза – 20% - 50%. Сума – от 5 112,92 евро до 12 782,30 евро.
- Долна монопареза – 10% - 40%. Сума – от 2 556,46 евро до 10 225,84 евро.
- Афазия – моторна – 20% - 60%. Сума – от 5 112,92 евро до 15 338,76 евро.
- Афазия сензорна – 30% - 70%. Сума – 7 669,38 евро до 17 895,22 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклассифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

§.5. ТРАВМЕНА БОЛЕСТ на Главния мозък:

- Състояние след лекостепенно мозъчно сътресение, без огнищна неврологична симптоматика и наличие на контузионно огнище/а/, с превалиране на симптоми от невrogenно, вестибуларно естество – 1% - 5%. Сума – от 255,65 евро до 1 278,23 евро.
- Състояние след мозъчна контузия – доказана с ЕЕГ, скенер на главния мозък, ядреномагнитен резонанс – според степента на неврологичната симптоматика – 6% - 20%. Сума от 1 533,88 евро до 5 112,92 евро.
- Посттравматична енцефалопатия според степента на изразеност – 21% - 60%. Сума – от 5 368,56 евро до 15 338,76 евро.
- Посттравматична епилепсия – според вида и честотата на епилептичните припадъци – 21% - 60%. Сума – от 5 368,56 евро до 15 338,76 евро.

§.6. Травмена болест на гръбначния мозък

- Травматична миелопатия – 20% - 80%. Сума – от 5 112,92 евро до 20 451,68 евро.

§.7. Увреждания на черепномозъчни нерви

- Нервус тригеминус – според типа и характера на болката – 10%-20%. Сума – от 2 556,46 евро до 5 112,92 евро.
- Нервус фациалис – пареза – 10% - 20%. Сума от 2 556,46 евро до 5 112,92 евро:
 - Трайна плегия – едностранна – 20% - 30%. Сума - от 5 112,92 евро до 7 669,38 евро.
 - Двустранна – 21% - 40%. Сума - от 5 368,56 евро до 10 225,84 евро.

§.8. Травматично увреждане на периферни нерви на крайници

- Горен крайник - нервус мускулокутанеус – 5% - 20%. Сума – от 1 278,23 евро до 5 112,92 Евро.
 - Нервус улнарис – 5% - 20%. Сума от 1 278,23 евро до 5 112,92 евро.
 - Нерви радиалис ет медианус- 10% - 40%.
- Долен крайник - н.перонеус и н.тибиалис; н.исшиадикус; н.феморалис – 10% - 20%. Сума – от 2 556,46 евро до 5 112,92 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
---	--	--------------------------

О Ч И

§.9. Дефекти или изкривяване на клепача или на клепачния ръб – 3% - 8%. Сума – от 766,94 евро до 2 045,17 евро.

§.10. Непоправимо сълзене – 5% на едното око, сума от 1 278,23 евро; 10% на двете очи, сума от 2 556,46 евро.

§.11. Хроничен посттравматичен конюнктивит – 5% - 10%. Сума от 1 278,23 евро до 2 556,46 евро.

§.12. Мидриазис:

- Едностранно – 5%. Сума от 1 278,23 евро.
- Двустранно – 10%. Сума от 2 556,46 евро.

§.13. Хемианопсии

- Хомонимна – 30%. Сума 7 669,38 евро.
- Хетеронимна – 35%. Сума от 8 947,61 евро.

§.14. Трайно намаление на зрението се определя според таблицата за намаление на зрителната острота, използвана от съда и застрахователните дружества.

Пълна загуба на зрението на едно око, при визус 1,0 на здравото око – 40% трайно намалената работоспособност (ТНР). Сума от 10 225,84 евро.

Пълна загуба на зрението на двете очи – 100% трайно намалената работоспособност (ТНР). Сума от 25 564,59 евро.

У Ш И

§.15. Травматична руптура на тъпанчевата мембрана:

- Без усложнения – 3% - 5%. Сума – от 766,94 евро до 1 278,23 евро.
- С усложнения, според степента – 6% - 15%. Сума – от 1 533,88 евро до 3 834,69 евро.

§.16. Загуба или обезобразяване на ушната мида – според степента – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

§.17. Трайно намаление на слуха от травматичен произход се определя по таблицата за слухова загуба, използвани от съда и застрахователните дружества.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

ДИХАТЕЛНА СИСТЕМА

§.18. Състояние след фрактура на носни кости:

- Слаби остатъчни изменения, непречеци на дишането – 1% - 5%. Сума от 255,65 евро до 1 278,23 евро.
- Значими естетични нарушения със или без стеноза на дихателните пътища – 6% - 20%. Сума – от 1 533,88 евро до 5 112,92 евро.

§.19. Непоправими увреди на ларинкса, трахеята, бронхите, белите дробове – според степента – 5% - 60%. Сума от 1 278,23 евро до 15 338,76 евро.

§.20. Деформации или ограничена подвижност на гръдния кош, вследствие фрактура на ребра:

- Лека деформация на ребра – болеви оплаквания, съобразно броя на увредените ребра – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Умерена деформация с известни смущения при дишането – 11% - 20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Значителна деформация с постоянни смущения при дишането – 21% - 50%. Сума - от 5 368,56 евро до 12 782,30 евро.

§.21. Състояние след фрактура на гръдната кост:

- Добре зараснала, с леки болки при натиск – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Умерена деформация с известни смущения при дишането – 11% - 20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Голяма деформация със значителни смущения при дишането – 20% - 50%. Сума – от 5 112,92 евро до 12 782,30 евро.

ХРАНОСМИЛАТЕЛНА СИСТЕМА

§.22. Състояние след добре зараснала фрактура на горна челюст със слаби оплаквания при дъвкане – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

§.23. Състояние след фрактура на горна челюст с остатъчни нарушения:

- Възстановяване с леко смущение в зъбната артикулация – 5% - 20%. Сума – от 1 278,23 евро до 5 112,92 евро.
- Възстановяване със сериозни смущения в зъбната артикулация (фалшив прогнатизъм) - 21% - 30%. Сума – от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.
- Голяма подвижност (псевдоартроза) - 31% - 40%. Сума – от 7 925,02 евро до 10 225,84 евро.

§.24. Състояние след добре зараснала фрактура на долна челюст – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклаифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

§.25. Състояние след непълно възстановяване на долната челюст след фрактура – 11% - 30%. Сума – от 2 812,11 евро до 7 669,38 евро.

§.26. Загуба на зъби с възможност за протезиране:

- На резци и кучешки зъби – за един зъб – 4%. - Сума от 1 022,58 евро.
- Останалите зъби – за един зъб – 3%. Сума от 766,94 евро.

§.27. Увреждане на езика според степента и загубата на материя – 5% - 40%. Сума от 1 278,23 евро до 10 225,84 евро.

§.28. Непоправими увреждания на храносмилателния тракт – черен дроб, панкреас – 20% - 60%. Сума от 5 112,92 евро до 15 338,76 евро.

§.29. Травматични увреди на червата в различните им отдели, включително и при травматично отстраняване на части от тях:

- Със слабо отражение върху общото състояние – 10% - 40%. Сума – от 2 556,46 евро до 10 225,84 евро.
- Със значително отражение върху общото състояние – 41% - 80%. Сума от 10 481,48 евро до 20 451,68 евро.

КРЪВОНОСНА СИСТЕМА

§.30. Посттравматичен флебитен синдром:

- Без язви, с преходни отоци – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- С язви и отоци, ограничаващи функцията на крайника – 11% - 30%. Сума от 2 812,11 евро до 7 669,38 евро.

§.31. Премахване на далака поради травматична руптура:

- Без отражение на кръвната картина – 40%. Сума от 10 225,84 евро.
- С отражение на кръвната картина – 41% - 50%. Сума от 10 481,48 евро до 12 782,30 евро.

ПИКОЧО-ПОЛОВА СИСТЕМА

§.32. Нефректомия при травматично увреждане на бъбрека:

- При нормална функция на другия бъбрек – 40%. Сума от 10 225,84 евро.
- При смутена функция на другия бъбрек – 41% - 80%. Сума - от 10 481,48 евро до 20 451,68 евро.

§.33. Пълна или частична загуба на пениса или тестисите – 20% - 50%. Сума - от 5 112,92 евро до 12 782,30 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклассифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

КОЖА и МУСКУЛИ

§.34. Цикатрикси и други кожни поражения на кожата на лицето и шията:

- С размер от 1 линеен или квадратен см. - до 5 линейни или кв. см. се определят по 2% на всеки см./кв. или линеен/ – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- С размер от 6 линейни или кв. см. до 10 лин. или кв. см. – от 11% до 20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- С размер над 11 лин. или кв. см – 21% - 30%. Сума - от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.

§.35. Цикатрикси и други кожни поражения на тялото, непречещи на движенията – според пространствеността:

- От 15 кв. см до 100 кв. см. – 1% - 5%. Сума - от 255,65 евро до 1 278,23 евро.
- От 101 кв. см. до 300 кв. см. – 6% - 10%. Сума - от 1 533,88 евро до 2 556,46 евро.
- От 301 кв. см. до 1000 кв. см. – 11% - 20%. Сума от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Над 1001 кв. см. – 21% - 40%. Сума от 5 368,56 евро до 10 225,84 евро.

Забележка: цикатрикси и други кожни поражения, които пречат на функцията на някои органи, освен по големината се преценяват и по смутената функция на органа.

§.36. Увреждане на мускули или сухожилия – според степента на разкъсване, важността на мускула и нарушената функция:

- Частично разкъсване – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Пълно разкъсване – 11% - 20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.

Забележка: увредите на сухожилията на пръстите на ръцете и на краката се преценяват според нарушената хватателна функция на ръката и възможностите на стъпалото при ходене.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклассифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

ГРЪБНАЧЕН СТЪЛБ И ТАЗ

§.37. Нарушена функция на гръбначния стълб, съобразно болката, ригидността на паравертебралната мускулатура и степента на ограниченост на травмирания сегмент:

- Ограничени и болезнени движения само в крайните фази – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Умерено ограничени и значително болезнени движения с проявена ригидност на паравертебралната мускулатура – 11% - 20%. Сума от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Значително ограничени и болезнени движения и подчертана ригидност на паравертебралната мускулатура – 21% - 30%. Сума – от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.

§.38. Увреждания на таза според тежестта

- А/ Изолирано счупване на една от костите на таза – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Б/ Сложни / тип “Малген” фрактури/, без увреда на пикочния мехур и уретра – 11% - 25%. Сума – от 2 812,11 евро до 6 391,15 евро.
- В/ Усложнени фрактура на таза с увреда на тазови и вътрекоремни органи – 26% - 50%. Сума – от 6 646,79 евро до 12 782,30 евро.

ГОРЕН КРАЙНИК

I. РАМЕНЕН ПОЯС и БРАХИУМ

§.39. Загуба на едната ръка на ниво раменна става – 90%. Сума от 23 008,13 евро.

§.40. Дезартикулация на ръката на ниво горна трета – 80%. Сума от 20 451,68 евро.

§.41. Анкилоза на раменната става според позицията и нарушената функция на горния крайник – 30% – 40%. Сума – от 7 669,38 евро до 10 225,84 евро.

§.42. Ограничено движение на раменната става, поради увреждане на ставните структури:

- Болезнени и ограничени в крайните им фази движения – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Ограничение на антепозицията, абдукцията и ротацията до 30% от анатомическата норма – 11% - 20%. Сума - от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Ограничение на антепозицията, абдукцията и ротацията над 30% от анатомическата норма – 21% - 30%. Сума – 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклаифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

§.43. Рецидивираща раменна луксация – 10% - 20%. Сума – от 2 556,46 евро до 5 112,92 евро.

§.44. Фрактура на ключица или скапула, без увреждане на движенията на раменната става – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

§.45. Лъжлива става на ключицата – 10%. Сума от 2 556,46 евро.

§.46. Фрактура на ключицата

- С леки ограничения на движенията на раменната става – 5%-10%. Сума – от 1 278,23 евро до 2 556,46 евро.
- С изразени отклонения в движенията на раменната стана – 11% - 15%. Сума – от 2 812,11 евро до 3 834,69 евро.

§.47. Ампутация на раменната кост в средна и долна трета – 70%. Сума от 17 895,22 евро.

§.48. Напълно консолидирана фрактура на раменната кост:

- Със запазено съосие – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- С ъглова деформация и скъсяване – 11% - 25%. Сума - от 2 812,11 евро до 6 391,15 евро.
- С парализа и на нервус радиалис – 25% - 35%. Сума – от 6 391,15 евро до 8 947,61 евро.

II. ЛАКЪТ и АНТЕБРАХИУМ

§.49. Дезартикулация на лакътна става – 70%. Сума от 17 895,22 евро.

§.50. Ограничена подвижност на лакътната става поради увреда на образуващите я структури:

- Ограничение на крайната флексия, екстензия, пронация или супинация от 15 градуса – 1% - 5%. Сума – от 255,65 евро до 1 278,23 евро.
- Ограничение на флексията от 70 градуса – 135 градуса и просупинацията до 25 градуса – 6% - 10%. Сума - от 1 533,88 евро до 2 556,46 евро.
- Ограничение на флексията от 70 градуса до 105 градуса и пронацията и супинацията до 35 градуса – 11% - 20%. Сума - от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Ограничение на флексията от 105 градуса до 135 градуса и просупинацията от 45 градуса – 21% - 25%. Сума - от 5 368,56 евро до 6 391,15 евро.
- Ограничение на флексията от 10 градуса до 70 градуса и просупинацията от 35 градуса – 26% - 30%. Сума – от 6 646,79 евро до 7 669,38 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

§.51. Анкилоза на лакътната става – 35%. Сума от 8 947,61 евро.

§.52. Ампутация на антебрахиума в горна трета – 70%. Сума от 17 895,22 евро.

§.53. Ампутация на антебрахиума в средна и долна трета – 60%. Сума от 15 338,76 евро.

§.54. Проносупинационна фрактура на една или на две от костите на предмишницата:

- С ограничение на проносупинацията до 25 градуса - 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- С ограничение на проносупинацията над 25 градуса - 11% - 15%. Сума – от 2 812,11 евро до 3 834,69 евро.
- Фиксирана проносупинация – палецът сочи нагоре – 16% - 20%. Сума – от 4 090,34 евро до 5 112,92 евро.
- Пълна пронация от 90 градуса – палецът сочи медиално – 21% - 25%. Сума от 5 368,56 евро до 6 391,15 евро.

Забележка: фрактури в долния край на радиуса и улната или на двете кости заедно се преценяват според нарушеното движение в гривнената става.

III. Г Р И В Н Е Н А С Т А В А И Д Л А Н

§.55. Ампутация на антебрахиума в близост до гривнената става – 50%. Сума от 12 782,30 евро.

§.56. Фрактура на една или повече карпални кости – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

§.57. Контрактура на гривнена става след увреда на меките тъкани или фрактура или луксация на образуващите я кости:

- С дефицит на екстензията, флексията, пронацията и супинацията, улнарната и радиална девиация, изолирано или сумарно за две противоположни движения над 30 градуса – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- С дефицит на екстензията и флексията, пронацията и супинацията, улнарната и радиална девиация, сумарно за две противоположни движения над 30 градуса – 11% - 15%. Сума - от 2 812,11 евро до 3 834,69 евро.

§.58. Анкилоза на гривнена става – 20%. Сума - от 5 112,92 евро.

§.59. Състояние след фрактура на една или повече метакарпални кости, без нарушен захват – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро. При нарушен захват – 11% - 15%. Сума – от 2 812,11 евро до 3 834,69 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклаифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

IV. П Р Ъ С Т И

П А Л Е Ц

§.60. Дефект на меките тъкани на нокътна фаланга – 1% - 3%. Сума - от 255,65 евро до 766,94 евро.

§.61. Загуба на нокътната фаланга – 8%. Сума от 2 045,17 евро.

§.62. Загуба и на двете фаланги - 15%. Сума от 3 834,69 евро.

§.63. Загуба и на двете фаланги с метакарпа – 20%. Сума от 5 112,92 евро.

§.64. Контрактура на ставите на палеца след увреда на изграждащите го мекотъканни и костни структури.

- Със засягане на интерфалангеалната става – 1- 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Със засягане на двете стави 6% - 15%. Сума – от 1 533,88 евро до 3 834,69 евро.

§.65. Анкилоза на едната става – 12%. Сума от 3 067,75 евро. Анкилоза на двете стави – 17%. Сума от 4 345,98 евро.

П О К А З А Л Е Ц

§.66. Дефект на меките тъкани на нокътната фаланга – 1% - 5%. Сума – от 255,65 евро до 1 278,23 евро.

§.67. Загуба на нокътната фаланга – 8%. Сума от 2 045,17 евро:

- Загуба на двете фаланги – 15%. Сума от 3 834,69 евро.
- Загуба на трите фаланги – 20%. Сума от 5 112,92 евро.

§.68. Загуба на трите фаланги с метакарпа – 25%. Сума от 6 391,15 евро.

§.69. Ставни контрактури след увреждане на изграждащите ги мекотъканни и костни структури – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

§.70. Анкилоза на крайна или средна фаланга – 11%. Сума от 2 812,11 евро.

§.71. Анкилоза едновременно на две стави – 15%. Сума от 3 834,69 евро.

§.72. Анкилоза на трите стави – 20%. Сума от 5 112,92 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: NC - неклаифицирана информация	Ревизия: 01 януари 26
---	---	--------------------------

ТРЕТИ, ЧЕТВЪРТИ и ПЕТИ ПРЪСТИ

§.73. Дефект на меките тъкани на нокътната фаланга – 1-2%. Сума – от 255,65 евро до 511,29 евро.

§.74. Загуба на нокътната фаланга – 5%. Сума от 1 278,23 евро.

§.75. Загуба на две или три фаланги – 10%. Сума от 2 556,46 евро.

§.76. Загуба на три фаланги с метакарпа – 15%. Сума от 3 834,69 евро.

§.77. Ставни контрактури след увреждане на изграждащите ги мекотъканни и костни структури – 1% - 8%. Сума от 255,65 Евро до 2 045,17 евро.

§.78. Анкилоза на една става – 5%. Сума от 1 278,23 евро.

- Анкилоза на две стави – 7%. Сума от 1 789,52 евро.
- Анкилоза на три стави – 9%. Сума от 2 300,81 евро.

ПОВРЕДИ на ПОВЕЧЕ от ЕДИН ПРЪСТ

§.79. Загуба на два пръста:

- Първи и втори пръсти – 40%. Сума от 10 225,84 евро.
- Първи и трети; първи и четвърти; първи и пети пръсти – 35%. Сума от 8 947,61 евро.
- Втори и трети пръсти; втори и четвърти пръсти; втори и пети пръсти – 30%. Сума от 7 669,38 евро.
- Трети и четвърти пръсти; трети и пети пръсти; четвърти и пети пръсти – 20%. Сума от 5 112,92 евро.

§.80. Загуба на три пръста:

- Първи, втори и трети пръсти; първи, втори и четвърти; първи втори и пети пръсти – 45%. Сума от 11 504,07 евро.
- Първи, трети и четвърти пръсти; първи, трети и пети; първи, четвърти и пети пръсти – 40%. Сума от 10 225,84 евро.
- Втори, трети и четвърти пръсти; втори, трети и пети; втори, четвърти и пети пръсти – 35%. Сума от 8 947,61 евро.
- Трети четвърти и пети пръсти – 30%. Сума от 7 669,38 евро.

§.81. Загуба на четири пръста – 55%. Сума от 14 060,53 евро.

§.82. Загуба на всички пръсти – 60%. Сума от 15 338,76 евро.

Забележка: при загуба на фаланги на няколко пръста едновременно, се извършва просто сумиране на отделните проценти.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

§.83. Загуба на хватателната способност на ръката:

- Частична – 15% - 30%. Сума – от 3 834,69 евро до 7 669,38 евро.
- Пълна – 40%. Сума от 10 225,84 евро.

§.84. Контрактури на ставите:

- На два пръста едновременно – от 10% до 20%. Сума – от 2 556,46 евро до 5 112,92 евро.
- На три пръста – от 15% до 20%. Сума – от 3 834,69 евро до 5 112,92 евро.
- На четири пръста от 20% до 25%. Сума – от 5 112,92 евро до 6 391,15 евро.
- На пет пръста от 25% до 35%. Сума – от 6 391,15 евро до 8 947,61 евро.

Забележка:

- При засягане на повече от един пръст, ограниченото движение на коя и да е става се приравнява към ограниченото движение на целия пръст.
- При комбинирана увреда на ЗАГУБА на пръст/и/ с Пълна анкилоза или Тежка контрактура на други пръсти, процентът на трайно намалена работоспособност се отчита като анкилозата или контрактурата се считат за Загуба на пръста.
- При различни комбинирани увреди на пръсти, общият процент се намира без преизчисление от 100%.

Д О Л Е Н К Р А Й Н И К

I. ТАЗОБЕДРЕНА СТАВА

§.85. Дезартикулация на тазобедрена става – 90%. Сума от 23 008,13 евро.

§. 86. Анкилоза на тазобедрена става:

- В благоприятна позиция – 50%. Сума от 12 782,30 евро.
- В неблагоприятна позиция – според вида и степента ѝ – 51% - 60%. Сума – от 13 037,94 евро до 15 338,76 евро.

Забележка: за благоприятна се счита анкилозата / артродезата / на тазобедрената става във флексия от 20-25 градуса, аддукция от 5-7 градуса и външна ротация от 5-10 градуса.

§.87. Контрактура на тазобедрена става:

- Незначителна, с дефицит на движенията само в крайните им фази – 5% - 15%. Сума – от 1 278,23 евро до 3 834,69 евро.
- изразена, но с амплитуда на възможното движение, незатрудняваща значително походката и моноподалия стоеж на засегнатия крайник – 16% - 30%. Сума – от 4 090,34 евро до 7 669,38 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклассифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

- изразена, с амплитуда на възможното движение, значително затрудняваща походката при запазен моноподаден стоеж на засегнатия крайник – 31% - 40%. Сума – от 7 925,02 евро до 10 225,84 евро.

§.88. Ампутация на бедрото между трохантерите – 90%. Сума от 23 008,13 евро.

§.89. Ампутация на бедрото в горната му трета – 80%. Сума от 20 451,68 евро.

§.90. Ампутация на бедрото в средната му и долна трета – 70%. Сума от 17 895,22 евро.

§. 91. Порочно зарастнала фрактура на бедрената кост:

- С екзуберантен костен калус – 5% - 15%. Сума – от 1 278,23 евро до 3 834,69 евро.
- С незначителна деформация и скъсяване до 3 см. – 16% - 25%. Сума – от 4 090,34 евро до 6 391,15 евро.
- С ъглова деформация и скъсяване от 3 см. до 6 см. – 26% - 35%. Сума – от 6 646,79 евро до 8 947,61 евро.
- Със значителна деформация и скъсяване над 6 см. – 36% - 50%. Сума от 9 203,25 евро до 12 782,30 евро.

II. КОЛЯННА СТАВА

§.92. Дезартикулация на коляното:

- При свободно подвижна тазобедрена става – 40%. Сума от 10 225,84 евро.
- При анкилоза или контрактура на тазобедрената става – според позицията на анкилозата или вида и обема на възможните движения – 41%-50%. Сума - от 10 481,48 евро до 12 782,30 евро.

§.93. Анкилоза на коляното:

- В благоприятна позиция – 30% - 40%. Сума – от 7 669,38 евро до 10 225,84 евро.
- В неблагоприятна позиция – според вида и степента ѝ – 41%-50%. Сума - от 10 481,48 евро до 12 782,30 евро.

§.94. Контрактура на колянната става:

- Флексия, възможна в диапазона от 10 градуса до 115 градуса – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Флексия, възможна в диапазона от 15 градуса до 90 градуса при запазена стабилност и моноподаден стоеж – 11%-20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

- Флексионна контрактура, довела до намаляване на относителната дължина на крайника до 6 см., при нарушена стабилност и моноподаден стоеж – 21% - 40%. Сума – от 5 368,56 евро до 10 225,84 евро.

Забележка: При капсуло-лигаментарните увреди на коляното с еднопосочна или тотална нестабилност и запазен обем движения, процентът се определя в зависимост от вида и степента на нестабилност – 1% - 15%. Сума от 255,65 евро до 3 834,69 евро.

§.95. Контрактура на коляното след пателектомия:

- Невъзможна само в крайните фази на активна екстензия – 10% - 15%. Сума – от 2 556,46 евро до 3 834,69 евро.
- Незначителен дефицит на активната екстензия с хипотрофия на м.квадрицепс феморис и нарушена ставна стабилност – 16% - 30%. Сума – от 4 090,34 евро до 7 669,38 евро.

§.96. Порочно зарастнала фрактура на пателата:

- С костен “праг”, създаващ условия за възникване на ранна посттравматична артроза на пателофеморалната става – 5% - 15%. Сума – от 1 278,23 евро до 3 834,69 евро.
- С твърда псевдоартроза, при възможен пълен обем, но болезнена и с намалена сила активна екстензия – 16% - 25%. Сума от 4 090,34 евро до 6 391,15 евро.
- С дефект – псевдоартроза при невъзможна активна екстензия – 26% - 40%. Сума – от 6 646,79 евро до 10 225,84 евро.

III. ПОДКОЛЕННИЦА / КРУС / И ГЛЕЗЕННА СТАВА

§.97. Ампутация на круса в горната или средна трета – 55%. Сума от 14 060,53 евро.

§.98. Ампутация на круса в долната му трета – 50%. Сума от 12 782,30 евро.

§.99. Порочно зарастнала фрактура на подбедрицата:

- Без скъсяване, с екзуберантен костен калус, довел до съдови смущения – 5% - 15%. Сума – от 1 278,23 евро до 3 834,69 евро.
- Със скъсяване до 4 см. – 16% - 20%. Сума – от 4 090,34 евро до 5 112,92 евро.
- С ъглова деформация и скъсяване от 4 см. до 6 см. – 21% - 30%. Сума – от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.
- С ъглова деформация и скъсяване над 6 см. – 31% - 40%. Сума – от 7 925,02 евро до 10 225,84 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

§.100. Порочно зарастнала фрактура на тибията:

- Без скъсяване, с екзуберантен костен калус – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Със скъсяване и ъглова деформация – според възможността за моноподаден стоеж и степента на нарушаване на походката – 11% - 25%. Сума – от 2 812,11 евро до 6 391,15 евро.

§.101. Неусложнена висока фрактура на фибулата – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.

§.102. Дезартикулация на глезенната става – 50%. Сума от 12 782,30 евро.

§.103. Анкилоза на глезенната става:

- В оптимална позиция, при запазена подвижност на пръстите – 5% - 20%. Сума – от 1 278,23 евро до 5 112,92 евро.
- В оптимална позиция, при нарушена в различна степен подвижност на пръстите – 21% - 30%. Сума – от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.
- В порочна позиция на ходилото (варус, валгус, еквинус и др.) - според степента на деформация и нарушената походка 31% - 40%. Сума – от 7 925,02 евро до 10 225,84 евро.

§.104. Контрактура на глезенната става след увреда на образуващите я мекотъканни и костни структури:

- С дефицит на активната флексия и екстензия от 10-15 градуса сумарно – 1% - 10%. Сума – от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Активна флексия и екстензия възможни до 15 градуса сумарно – 11% - 20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Активна флексия и екстензия възможни под 10 градуса – 21% - 30%. Сума – от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.

IV. С Т Ъ П А Л О

§.105. Загуба на стъпалото по Пирогов – 40%. Сума от 10 225,84 Евро.

§.106. Загуба на стъпалото по Шопарт или Лисфранк – според положението и подвижността на остатъка – 30% - 40%. Сума – от 7 669,38 Евро до 10 225,84 Евро.

§.107. Загуба на талуса или калканеуса при нарушен моноподаден стоеж от деформация или халтавост на горна и долна скочна става – 30%. Сума от 7 669,38 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклаифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
--	---	--

§.108. Състояние след фрактура на една или повече кости на тарза или метатарза:

- С леки смущения при стъпването – 1% - 10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.
- Плоско и болезнено стъпало – 11% - 20%. Сума – от 2 812,11 евро до 5 112,92 евро.
- Травматично деформирано ходило, позволяващо ходене – според степента на смущенията – 21%-30%. Сума – от 5 368,56 евро до 7 669,38 евро.
- Тежка травматична деформация на ходилото, ограничаващо силно и напълно възможността за ходене – според степента – 31% - 40%. Сума – от 7 925,02 евро до 10 225,84 евро.

§.109. Загуба на нокътната фаланга на големия пръст – 5%. Сума от 1 278,23 евро.

§.110. Загуба на нокътната фаланга на втори, трети, четвърти или пети пръст (поотделно) - 3%. Сума от 766,94 евро.

§.111. Загуба на целия първи пръст

- Без метатарза – 10%. Сума от 2 556,46 евро.
- С метатарза – 15%. Сума от 3 834,69 евро.

§.112. Загуба на кой и да е цял друг пръст

- Без метатарза – 5%. Сума от 1 278,23 евро.
- С метатарза – 8%. Сума от 2 045,17 евро.

§.113. Комбинирана загуба на няколко пръста едновременно:

- Между първи и останалите пръсти:
 - Без метатарза – 15%. Сума от 3 834,69 евро.
 - С метатарза – 20%. Сума от 5 112,92 евро.
- Между пети и втори, втори и четвърти пръсти:
 - Без метатарза – 10%. Сума от 2 556,46 евро.
 - С метатарза – 15%. Сума от 3 834,69 евро.
- Между втори, трети и четвърти пръсти:
 - Без метатарза – 10%. Сума от 2 556,46 евро.
 - С метатарза – 15%. Сума от 3 834,69 евро.
- Загуба на всичките пръсти:
 - Без метатарза – 25%. Сума от 6 391,15 евро.
 - С метатарза – 30%. Сума от 7 669,38 евро.

 C020300.5.24.	Процедура: Методика при определяне размера на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт Поверителност: <i>NC - неклассифицирана информация</i>	Ревизия: 01 януари 26
---	--	--------------------------

§. 114.

- Състояние след фрактура на фалангите на пръстите с леко ограничени движения, главно болеви оплаквания – 1% - 3%. Сума - от 255,65 евро до 766,94 евро.
- Пълна анкилоза, смутено движение, неблагоприятно положение (хиперекстензия, флексия, възсядане върху друг пръст) на пръстите на крака – според смутената функция и важността на пръста – 4% - 10%. Сума – от 1 022,58 евро до 2 556,46 евро.

О Б Щ И З А Б О Л Я В А Н И Я от ТРАВМАТИЧЕН ПРОИЗХОД.

§.115. Посттравматичен остеомиелит:

- Без данни за активност – 5% - 15%. Сума – от 1 278,23 евро до 3 834,69 евро.
- С данни за активност – 16% - 25%. Сума от 4 090,34 евро до 6 391,15 евро.

§.116. Посттравматичен осален панарициум – 1%-10%. Сума - от 255,65 евро до 2 556,46 евро.